

Väljaandja:
Akti liik:
Teksti liik:
Redaktsiooni jõustumise kp:
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:
Avaldamismärge:

Vabariigi Valitsus
määrus
terviktekst
10.12.2006
13.11.2014

Asustusüksuse liigi, nime ja lahkmejoonte määramise alused ja kord

Vastu võetud 25.11.2004 nr 335
[RT I 2004, 82, 550](#)
jõustumine 05.12.2004

Muudetud järgmiste aktidega

Vastuvõtmine	Avaldamine	Jõustumine
04.12.2006	RT I 2006, 54, 404	10.12.2006

Määrus kehtestatakse «[Eesti territooriumi haldusjaotuse seaduse](#)» § 6 lõike 5 alusel.

1. peatükk ÜLDSÄTTED

§ 1. Määruse reguleerimisala

- (1) Määrusega reguleeritakse asustusüksuse liigi, nime ja lahkmejoonte määramise aluseid ja korda.
- (2) Määrus ei laiene asustusüksusele, mis on samades piirides ka haldusüksus.

2. peatükk ASUSTUSÜKSUSE LIIK

§ 2. Asustusüksuste liigitus

- (1) Asustusüksuste liigitus on sätestatud «[Eesti territooriumi haldusjaotuse seaduse](#)» §-s 6.
- (2) Asula on igasugune lahkmejoonega määratletud ja kohanimega tähistatud asustusüksus, mis ei ole linna kindlapiiriliste tunnustega osa.
- (3) Küla on hajaasustusega asula või üldjuhul vähem kui 300 alalise elanikuga tiheasustusega asula.
- (4) Alevik on üldjuhul vähemalt 300 alalise elanikuga tiheasustusega asula.
- (5) Alev ja vallasisene linn on üldjuhul vähemalt 1000 alalise elanikuga tiheasustusega asula.

§ 3. Asula liigi määramine

- Asula liigi määramisel arvestatakse:
- 1) asula ja asustusjaotuse kujunemise ajaloolisi traditsioone;
  - 2) rahvaarvu ja rahvastiku ruumilist paiknemist;
  - 3) asula sotsiaal-majanduslikke funktsioone ja arenguperspektiive.

3. peatükk

ASUSTUSÜKSUSE NIMI

§ 4. Asustusüksuse nimele esitatavad nõuded

Asustusüksuse nimi peab vastama «Kohanimeseaduses» (RT I 2003, 73, 485; 2004, 22, 148) kohanimedele esitatavatele nõuetele.

4. peatükk ASUSTUSÜKSUSE LAHKMEJON

§ 5. Lahkmejoone mõiste

- (1) Asustusüksuse lahkmejoon on asustusüksuse territooriumi piiritlev mõtteline joon.
- (2) Asustusüksuse lahkmejoon kantakse katastrikaardile koos asustusüksuse nime ja liigi äranäitamisega.

§ 6. Lahkmejoone määramine

(1) Asustusüksuse lahkmejoone määramine on asustusüksuse territooriumi piiritleva mõttelise joone kandmine katastrikaardile ajaloolise asustusüksuse ennistamisel, uue asustusüksuse moodustamisel või asustusüksuse senise lahkmejoone muutmisel.

(2) Asustusüksuse lahkmejoone määramisena ei käsitata asustusüksuse lahkmejoone vastavusse viimist katastrikaartidega. Kui katastripidamise käigus katastri aluskaart vahetub ning kasutusele võetaval kaardil olev asustusüksuse lahkmejoon ei lange kokku kasutusel olnud kaardil olevate situatsioonielementidega, on katastripidajal lubatud täpsustada lahkmejoont katastriandmete alusel.

- (3) Lahkmejoonte määramisel arvestatakse:
- 1) katastriüksuste piire;
  - 2) kohalike elanike ettepanekuid ja arvamusi;
  - 3) maakonna-, üld- ja detailplaneeringust tulenevaid territooriumi funktsionaalse tsoneerimise põhimõtteid.

(4) Lahkmejoon võib lõigata katastriüksuste piire, kui piiridega arvestamine ei ole otstarbekas katastriüksuse mõõtmete või kuju tõttu.

(5) Lahkmejoone määramisel on katastripidajal õigus maakatastris ära muuta kõigi asjaomaste katastriüksuste aadressid, kui kohaliku omavalitsuse volikogu otsusest ei tulene teisiti.

(6) Aadressandmete vastutavatel töötajatel Vabariigi Valitsuse 5. detsembri 2003. a määruse nr 309 «Aadressandmete süsteemi kehtestamine» (RT I 2003, 77, 520) § 5 lõike 1 tähenduses on õigus muuta oma vastutusalasse kuuluvates andmekogudes objektide aadressandmeid vastavalt katastrikaardil olevatele lahkmejoontele.

5. peatükk ASUSTUSJAOTUSE MUUTMINE

§ 7. Asustusjaotus

Asustusjaotusena käsitatakse valla või linna territooriumi jagunemist asustusüksusteks.

§ 8. Asustusjaotuse muutmise eesmärgid

- Asustusjaotuse muutmise eesmärgiks on:
- 1) asustuses toimunud arengu kajastamine asustusjaotuses;
  - 2) asustusjaotuse kokkuleppeline ühitamine kohaliku kasutustavaga.

§ 9. Asustusjaotuse muutmise juhud

- Asustusjaotuse muutmine on:
- 1) asustusüksuse nime, liigi ja lahkmejoone määramine;
  - 2) uue asustusüksuse moodustamine;
  - 3) ajaloolise asustusüksuse ennistamine;
  - 4) olemasolevate asustusüksuste ühinemine;
  - 5) asustusüksuse likvideerimine, mille käigus asustusüksuse territoorium liidetakse teda ümbritsevate asustusüksuste koosseisu;
  - 6) asustusüksuse lahkmejoonte vastavusse viimine haldusüksuste piiridega nende muutmisel vastavalt «Eesti territooriumi haldusjaotuse seaduse» § 7 lõike 2 punktile 1.

§ 10. Asustusjaotuse muutmise eeltoimingud

- (1) Asustusjaotuse muutmise algatab kohaliku omavalitsuse volikogu.
- (2) Asustusjaotuse muutmiseks võivad teha ettepanekuid kõik asjaomasel territooriumiosal elavad alalised elanikud või kinnisasja omanikud, kes esitavad vastavasisulise põhjendatud taotluse kohaliku omavalitsuse volikogule.
- (3) Asustusjaotuse muutmise eeltoimingute käigus koostatakse katastripidaja poolt väljastatud katastrikaardi väljavõttel (mõõtkava 1:10 000 või täpsem) lahkmejoonte muutmise ettepanek. Ettepanek peab sisaldama lisaks halduspiiridele, katastriüksuste piiridele ja senistele lahkmejoontele ka taotletavaid lahkmejooni. Ettepanek koostatakse vaid muutuva territooriumiosa kohta. Taotletavate lahkmejoonte kulgemist kirjeldatakse lahkmejoonte kirjelduses.
- (4) Lahkmejoonte muutmise ettepanekut ja lahkmejoonte kirjeldust ei koostata, kui olemasolevad asustusüksused ühinevad või kui muudetakse ainult asustusüksuse nime ja/või liiki.
- (5) Kohaliku omavalitsuse volikogu otsuse eelnõu asustusjaotuse muutmise kohta koos lõikes 4 nimetatud lahkmejoonte muutmise ettepaneku ja lahkmejoonte kirjeldusega pannakse välja valla- või linnavalitsuse ruumides. Kõigil asjaomasel territooriumiosal elavatel alalistel elanikel või kinnisasja omanikel on õigus kahe nädala jooksul pärast eelnõu väljapanekut esitada eelnõu kohta ettepanekuid, arvamusi ja proteste.
- (6) Kohaliku omavalitsuse volikogu ei või ilma mõjuva põhjuseta keelduda asustusjaotuse muutmise kohta, kui muudatus on kooskõlas §-s 8 toodud asustusjaotuse muutmise eesmärkidega.

§ 11. Nõuded asustusjaotuse muutmise dokumentatsioonile

- (1) Asustusjaotuse muutmise dokumentatsioon koosneb:
  - 1) esituskirjast;
  - 2) kohaliku omavalitsuse volikogu otsusest;
  - 3) lahkmejoonte muutmise ettepanekust;
  - 4) seletuskirjast;
  - 5) lahkmejoone kirjeldusest;
  - 6) otsusest katastriüksuste aadresside määramise kohta;
  - 7) ülevaatest saadud arvamustest, ettepanekutest ja protestidest koos kohaliku omavalitsuse volikogu seisukohaga nende suhtes;
  - 8) sisukorrast.
- (2) Katastrikaardi väljavõttel esitatud lahkmejoonte muutmise ettepanekul on kaardi koostaja ja kohaliku omavalitsuse volikogu esimehe nimed ja allkirjad koos allkirja andmise kuupäevaga.
- (3) Lahkmejoone kirjeldus sisaldab lahkmejoone kulgemise kirjeldust looduslike ja tehislake maastikuobjektide ning katastriüksuste piiride ja vajadusel ka halduspiiride suhtes. Toimikule lisatakse lahkmejoone piiriandmed katastripidaja poolt määratud vormingus elektrooniliselt.
- (4) Seletuskirjas põhjendatakse asustusjaotuse muutmise vajadust ning esitatakse andmed elanike arvu kohta soo ja vanuserühmade lõikes (jooksva aasta 1. jaanuari seisuga) asustusüksuste seniste ja taotletavate lahkmejoonte järgi. Seletuskirjale kirjutab alla kohaliku omavalitsuse volikogu esimees.
- (5) Muudatuse algataja vormistab asustusjaotuse muutmise dokumentatsiooni toimikuna. Toimiku leheküljed nummerdatakse ning köidetakse. Toimikusse kuuluvad dokumendid õmmeldakse pappkaante vahele. Metallkinnitite kasutamine toimikus on keelatud. Toimiku tagakaas varustatakse taskuga toimikule lisatavate dokumentide jaoks. Igal toimikusse kuuluval dokumendil peab olema nimetus, koostamise kuupäev, koostaja nimi ja allkiri.
- (6) Toimik esitatakse maavanemale ühe kuu jooksul pärast kohaliku omavalitsuse volikogu otsuse vastuvõtmist.

§ 12. Maavanema ülesanded

- (1) Maavanem korraldab:
  - 1) kohalike omavalitsuste nõustamist ja abistamist asustusjaotuse muutmise ettepanekute väljatöötamisel ning selleks vajalike lähtematerjalide hankimisel;
  - 2) kohalike omavalitsuste poolt esitatavate materjalide läbivaatamist;
  - 3) lahkmejoonte muutmise ettepaneku ja lahkmejoone kirjelduse kooskõlastamist katastripidajaga;
  - 4) kontrolli kohalike omavalitsuste poolt esitatavate materjalide vastavuse üle valla või linna üldplaneeringu ja arengukavaga ning teiste arengusuuniste andvate dokumentidega.
- (2) Puudulikult vormistatud materjalid tagastab maavanem kohalikule omavalitsusele puuduste kõrvaldamiseks.

(3) Kohalik omavalitsus kõrvaldab puudused ja esitab materjalid uuesti maavanemale kahe kuu jooksul materjalide tagastamisest arvates.

(4) Maavanem edastab kohalike omavalitsuste esitatud toimiku koos oma arvamuse ja katastripidaja kooskõlastusega ühe kuu jooksul Siseministeeriumile.

§ 13. Siseministeeriumi ülesanded

(1) Siseministeerium:

1) nõustab ning vajaduse korral abistab kohalikke omavalitsusi ja maavalitsusi asustusjaotuse muutmisega seotud küsimuste lahendamisel;

2) vaatab läbi maavanema poolt esitatud materjalid ja kontrollib nende vastavust nõuetele;

3) nõuab vajadusel maavanemalt täiendavaid või puuduvaid materjale;

4) kuulab nime küsimuses ära kohanimenõukogu arvamuse;

5) korraldab vajadusel esitatud materjalidele ekspertiisi tegemise.

(2) Puudulikult vormistatud materjalid tagastab Siseministeerium maavanema kaudu kohalikule omavalitsusele puuduste kõrvaldamiseks.

(3) Kohalik omavalitsus kõrvaldab puudused ja esitab materjalid uuesti maavanemale kahe kuu jooksul materjalide tagastamisest arvates.

(4) [Kehtetu – RT I 2006, 54, 404- jõust. 10.12.2006]

(5) Regionaalministri määruse jõustumisel esitab Siseministeerium toimiku koopia koos maavanema arvamuse, katastripidaja kooskõlastuse ja jõustunud määrusega viie tööpäeva jooksul katastripidajale ning saadab jõustunud määruse ära kirja vastavale kohalikule omavalitsusele ja Statistikaametile.
[RT I 2006, 54, 404- jõust. 10.12.2006]

§ 14. Katastripidaja ülesanded

(1) Katastripidaja registreerib muudatused katastrikaardil ning muudab ära kõigi asjaomaste katastriüksuste aadressid maakatastris ühe kuu jooksul pärast muudatuste jõustumist. Katastriüksuse aadressiks määratakse asustusüksus, kus katastriüksus pindalaliselt kõige suuremana asub, kui kohalik omavalitsus ei ole otsustanud teisiti.

(2) Toimik säilitatakse katastripidaja juures.

§ 15. Asustusüksuste nimistu ja muudatused asustusjaotuses

Asustusüksuste nimistu maakondade ning neisse kuuluvate valdade ja linnade lõikes ning muudatused asustusjaotuses kehtestatakse regionaalministri määrusega.

[RT I 2006, 54, 404- jõust. 10.12.2006]

6. peatükk MÄÄRUSE RAKENDAMINE

§-d 16. ja 17 [käesolevast tekstist välja jäetud]